

Προβολικές και Εμβολικές Επιλύσεις

Η κατηγορία μας \mathbb{A} είναι αβελιανή. Πρώτο παράδειγμα μιάς αβελιανής κατηγορίας είναι η κατηγορία των R -modules. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η κατηγορία των συμπλόκων και αλυσιδωτών απεικονίσεων σε μία αβελιανή κατηγορία. Η αβελιανή κατηγορία έχει τις παρακάτω ιδιότητες:

- (1) $\text{Hom}_{\mathbb{A}}(A, B)$ είναι αβελιανή ομάδα,
- (2) η σύνθεση μορφισμών έχει την επιμεριστική ιδιότητα ως προς τη πρόσθεση,
- (3) η κατηγορία μας έχει το ίδιο αρχικό και τελικό αντικείμενο που το αποκαλούμε 0,
- (4) το ευθύ γινόμενο υπάρχει
- (5) γία κάθε μορφισμό έχουμε την έννοια του πυρήνα της εικόνας και του συνπυρήνα.

Σε μία αβελιανή κατηγορία $\text{Hom}_{\mathbb{A}}(_, B)$ και $\text{Hom}_{\mathbb{A}}(A, _)$ είναι αριστερά ακριβείς τελεστές. Αυτό σημαίνει ότι κάθε φορά που $0 \rightarrow E \rightarrow F \rightarrow G \rightarrow 0$ είναι ακριβής ακολουθία τότε $0 \rightarrow \text{Hom}_{\mathbb{A}}(E, B) \rightarrow \text{Hom}_{\mathbb{A}}(F, B) \rightarrow \text{Hom}_{\mathbb{A}}(G, B)$ είναι ακριβής όπως και η ακολουθία $0 \rightarrow \text{Hom}_{\mathbb{A}}(A, G) \rightarrow \text{Hom}_{\mathbb{A}}(A, F) \rightarrow \text{Hom}_{\mathbb{A}}(A, E)$.

Θα ξεκινήσουμε με τον ορισμό ενός προβολικού αντικειμένου.

Ορισμός 0.1. Το αντικείμενο P της κατηγορίας \mathbb{A} είναι προβολικό, (projective) αν δοθέντων μορφισμών $\gamma : P \rightarrow C$ και $g : B \rightarrow C$ (επι), τότε υπάρχει μορφισμός $\beta : P \rightarrow B$ που να ικανοποιεί την καθολική ιδιότητα ανύψωσης, (lifting property):

$$\begin{array}{ccccc} & & P & & \\ & & \downarrow \gamma & & \\ B & \xrightarrow{g} & C & \longrightarrow & 0 \end{array}$$

Κάθε ελεύθερο R -module F είναι προβολικό. Πράγματι και γιά να ορίσουμε τη β αρκεί να ορίσουμε την εικόνα των στοιχείων της βάσης του F . Έστω e_i μέλος μίας βάσης του F . Διαλέγουμε ένα στοιχείο b_i έτσι ώστε $g(b_i) = \gamma(e_i)$, και ορίζουμε $\beta(e_i) = b_i$. Το αντίστροφο όμως δεν ισχύει. Υπάρχουν προβολικά R -modules που δεν είναι ελεύθερα, όπως το \mathbb{Z}_6 -module $\langle 2 \rangle$.

Απευθείας από τον ορισμό βλέπουμε ότι το αντικείμενο P είναι προβολικό εάν και μόνο εάν $\text{Hom}(_, P)$ είναι ακριβής τελεστής και από τα δεξιά.

Πρόταση 0.2. Ένα R -module είναι προβολικό εάν και μόνο εάν είναι ευθύς προσθετέος ενός ελεύθερου R -module.

Απόδειξη. Έστω ότι $P \oplus K = F$ ένα ελεύθερο R -module, \mathfrak{p} η προβολή $P \oplus K \rightarrow P$, και $\gamma : P \rightarrow C$, $g : B \rightarrow C$ (επιμορφισμός). Τότε υπάρχει β' που να ανυψώνει τον $\gamma \mathfrak{p}$, δηλαδή $g\beta' = \gamma \mathfrak{p}$ και το διάγραμμα να γίνεται αντιμεταθετικό:

$$\begin{array}{ccc} P \oplus K_{\mathfrak{p}} & & \\ \downarrow & & \\ P & & \\ \downarrow & & \\ B & \xrightarrow{g} & C \longrightarrow 0 \end{array}$$

Ορίζουμε $\beta = \beta'|_P$.

Γιά την άλλη κατεύθυνση, έστω ότι το P είναι προβολικό. Θεωρούμε F , το ελεύθερο R -module με βάση τα στοιχεία του P . Τότε έχουμε το διάγραμμα

$$\begin{array}{ccccc} & & id_P & & \\ & \swarrow & \downarrow & & \\ F & \xrightarrow{\pi} & P & \longrightarrow 0 & , \end{array}$$

δηλαδή $\pi\beta = id_P$. Αν K είναι ο πυρήνας του π , τότε η ακολουθία $0 \longrightarrow K \xrightarrow{i_K} F \xrightarrow{\pi} P \longrightarrow 0$ είναι διαιρετά ακριβής, (split exact). Έχουμε λοιπόν αντικείμενα αντικείμενα στο διάγραμμα

$$\begin{array}{ccccccc} 0 \longrightarrow & i_K & \longrightarrow & P \oplus K & \longrightarrow & id_P & \longrightarrow 0 \\ & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & \\ 0 \longrightarrow & K & \xrightarrow{i_K} & F & \xrightarrow{\pi} & P & \longrightarrow 0, \end{array}$$

όπου $f(p, k) = \beta(p) + i_K(k)$. Το Λήμμα του Φιδιού μας δίνει ότι f είναι ισομορφισμός.

Ορισμός 0.3. Λέμε ότι η κατηγορία μας \mathbf{A} έχει **αρκετά προβολικά αντικείμενα** αν γιά κάθε αντικείμενο A υπάρχει ένα προβολικό P και ένας επιμορφισμός $\epsilon : P \longrightarrow A \longrightarrow 0$.

Όταν η αβελιανή κατηγορία έχει αρκετά προβολικά, τότε κάθε αντικείμενο έχει μία προβολική επίλυση, (projective resolution), δηλαδή ένα σύμπλοκο $P_\bullet : \cdots \longrightarrow P_1 \longrightarrow P_0$ μαζί με έναν μορφισμό $\epsilon : P_0 \longrightarrow M$ έτσι ώστε η ακολουθία

$$\cdots \longrightarrow P_1 \longrightarrow P_0 \xrightarrow{\epsilon} M$$

να είναι ακριβής και τα P_i να είναι προβολικά.

Πράγματι δημιουργούμε αυτό το σύμπλοκο ξεκινώντας με το προβολικό P και τον επιμορφισμό $\epsilon : P \longrightarrow A \longrightarrow 0$. Έστω K_1 ο πυρήνας του ϵ . Στη συνέχεια πέρνουμε το προβολικό P_1 και τον επιμορφισμό $d_1 : P_1 \longrightarrow K_1 \longrightarrow 0$ και ορίζουμε $d_1 : P_1 \longrightarrow P_0$ την σύνθεση $d_1 = i_K \delta$. Συνεχίζουμε κατά αυτόν τον τρόπο.

$$\begin{array}{ccccc} \dashrightarrow & P_1 & \dashrightarrow & P_0 & \longrightarrow M \longrightarrow 0 \\ & \searrow & \nearrow & & \\ & K_1 & & & \\ & \nearrow & \searrow & & \\ 0 & & & 0 & \end{array}$$

Έστω ότι (P_\bullet, d_\bullet) είναι μία προβολική επίλυση του M και $K_i = \text{Ker } d_i$. Αν περικόψουμε το σύμπλοκο στο n βήμα, (δηλαδή $P_i = 0, \forall i \leq n$) τότε το καινούριο αυτό σύμπλοκο είναι η προβολική επίλυση K_n . Το αντίστροφο ισχύει επίσης: αν έχουμε μία ακριβή ακολουθία $0 \longrightarrow K_n \longrightarrow P_n \longrightarrow \cdots \longrightarrow P_0 \longrightarrow M \longrightarrow 0$ όπου τα P_i είναι προβολικά και Q_\bullet είναι μία προβολική επίλυση του K_n τότε το ακόλουθο είναι μία προβολική επίλυση του M : $\cdots \longrightarrow Q_1 \longrightarrow Q_0 \longrightarrow P_n \longrightarrow \cdots \longrightarrow P_0 \longrightarrow M \longrightarrow 0$.

Θεώρημα 0.4. Θεώρημα Σύγκρισης Έστω $P_\bullet \xrightarrow{\epsilon} M$ και $Q_\bullet \xrightarrow{\eta} N$ προβολικές επιλύσεις του M και N , και έστω $f' : M \longrightarrow N$ ένας μορφισμός από το M στο N . Τότε υπάρχει αλυσιδωτή απεικόνιση $f_\bullet : P_\bullet \longrightarrow Q_\bullet$ που ανυψώνει την f' , δηλαδή $f'\epsilon = \eta f_0$. Άν g είναι μία άλλη τέτοια ανύψωση, τότε οι f, g είναι ομοτοπικές.

Απόδειξη.

$$\begin{array}{ccccccc} \longrightarrow & P_2 & \xrightarrow{d_2} & P_1 & \xrightarrow{d_1} & P_0 & \xrightarrow{\epsilon} M \longrightarrow 0 \\ & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & \\ \longrightarrow & Q_2 & \xrightarrow{d'_2} & Q_1 & \xrightarrow{d'_1} & Q_0 & \xrightarrow{\eta} N \longrightarrow 0 \end{array}$$

Μιάς και το P_0 είναι προβολικό και $Q_0 \xrightarrow{\eta} N \longrightarrow 0$, ο μορφισμός $f'\epsilon : P_0 \longrightarrow N$ ανυψώνεται σε μορφισμό $f_0 : P_0 \longrightarrow Q_0$.

Μπορούμε εύκολα να δούμε ότι $f_0|_{\text{Ker } \epsilon} : \text{Ker } \epsilon \longrightarrow \text{Ker } \eta$. Ακόμα έχουμε ότι $d_1 : P_1 \longrightarrow \text{Im}(d_1) = \text{Ker } \epsilon$ και ανάλογα $Q_1 \xrightarrow{\text{Im}(d_1)} \text{Im}(d_1) = \text{Ker } \eta \longrightarrow 0$. Επομένως ο μορφισμός $f_0|_{\text{Ker } \epsilon} d_1 : P_1 \longrightarrow \text{Ker } \eta$, ανυψώνεται σε μορφισμό $f_1 : P_1 \longrightarrow P_0$.

Η διαδικασία αυτή συνεχίζεται με τον ίδιο τρόπο. Μένει να αποδείξουμε ότι f είναι μοναδική με προσέγγιση ισομορφίας.

Αν g είναι μία άλλη ανύψωση, τότε $f - g$ είναι αλυσιδωτή απεικόνιση. Γιά κάθε βήμα n ισχύει:

$$\begin{array}{ccc} Q_{n+1} & & Q_n \\ & \searrow & \nearrow \\ & B_n(Q) = Z_n(Q) & \\ \nearrow & & \searrow \\ 0 & & 0 \end{array}$$

Γιά $n = 0$, $f_0 - g_0 : P_0 \longrightarrow \text{Ker } \eta$ και s_0 είναι ο μορφισμός που κάνει το διάγραμμα αντιμεταθετικό:

$$\begin{array}{ccc} & P_0 & \\ & \downarrow f_0 - g_0 & \\ Q_1 & \xrightarrow{d'} & \text{Ker } \eta \longrightarrow 0. \end{array}$$

Χρησιμοποιούμε επαγωγή. Υποθέτουμε ότι έχουν βρεθεί μορφισμοί έτσι ώστε $f_{n-1}g_{n-1} = s_{n-2}d_{n-1} + d'_ns_{n-1}$. Παρατηρούμε ότι $[(f_n - g_n) - s_{n-1}d_n](P_n)$ ανήκει στον πυρήνα του $d'n$. Πράγματι $d'_n[(f_n - g_n) - s_{n-1}d_n] = d'_n(f_n - g_n) - ((f_{n-1} - g_{n-1}) + s_{n-2}d_{n-1})d_n = (d'_n(f_n - g_n) - ((f_{n-1} - g_{n-1})d_n) + s_{n-2}d_{n-1}d_n = 0 + 0 = 0$. Έτσι θέτουμε s_n τον μορφισμό που κάνει αντιμεταθετικό το διάγραμμα:

$$\begin{array}{ccc} & P_n & \\ & \downarrow & \\ Q_{n+1} & \xrightarrow{d'} & Z_n(Q) \longrightarrow 0. \end{array}$$

Θεώρημα 0.5. *To Λήμμα του πετάλου, (Horseshoe Lemma).* Εστω η ακριβής ακολουθία $0 \longrightarrow A' \xrightarrow{i_{A'}} A \xrightarrow{\pi_{A''}} A'' \longrightarrow 0$ και έστω ότι $P'_\bullet \xrightarrow{\epsilon'} A' \longrightarrow 0$ είναι μία προβολική επίλυση του A' ενώ $P''_\bullet \xrightarrow{\epsilon''} A'' \longrightarrow 0$ είναι μία προβολική επίλυση του A'' . Τότε μπορούμε να βρούμε διαφορικά $d_n : P_n = P'_n \oplus P''_n \longrightarrow P'_{n-1} \oplus P''_{n-1}$ έτσι ώστε P_\bullet να είναι μία προβολική επίλυση του A και

$$\begin{array}{ccccccc} & \downarrow & & & \downarrow & & \\ P'_0 & \xrightarrow{i_{P'_0}} & P'_0 \oplus P''_0 & \xrightarrow{\pi_{P''_0}} & P''_0 & & \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \\ 0 & \longrightarrow & A' & \xrightarrow{i_{A'}} & A & \xrightarrow{\pi_{A''}} & \longrightarrow 0 \end{array}$$

να είναι αντιμεταθετικό.

Απόδειξη. Θα δείξουμε πως ύστατα βρούμε τον επιμορφισμό $\epsilon : P'_0 \oplus P''_0 \longrightarrow A$. Η προβολική επίλυση ύστατα χτιστεί επαναλαμβάνοντας αυτά τα βήματα.

Μιάς και το P''_0 είναι προβολικό υπάρχει μορφισμός l έτσι ώστε το διάγραμμα

$$\begin{array}{ccc} & P''_0 & \\ & \downarrow & \\ A & \xrightarrow{\pi_{A''}} & A'' \longrightarrow 0. \end{array}$$

Ορίζουμε $\epsilon : P'_0 \oplus P''_0 \rightarrow A$ ως εξής: $\epsilon(a, b) = i_{A'}\epsilon'(a) + l(b)$.

Έτσι το διάγραμμα

$$\begin{array}{ccccccc} 0 & \longrightarrow & P'_0 & \xrightarrow{i_{P'_0}} & P'_0 \oplus P''_0 & \xrightarrow{\pi_{P''_0}} & P''_0 \longrightarrow 0 \\ & & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ 0 & \longrightarrow & A' & \xrightarrow{i_{A'}} & A & \xrightarrow{\pi_{A''}} & 0 \end{array}$$

είναι αντιμεταθετικό και εφαρμόζουμε το Λήμμα του Φιδιού. Παρατηρούμε ότι $\text{Coker}\epsilon' = \text{Coker}\epsilon'' = 0$ αφού ϵ' και ϵ'' είναι επιμορφισμοί. Αφού $\text{Coker}\epsilon' \rightarrow \text{Coker}\epsilon \rightarrow \text{Coker}\epsilon''$ και $\text{Coker}\epsilon$ έχει παγιδευθεί ανάμεσα σε δύο μηδενικά αντικείμενα, είναι και το ίδιο μηδενικό. Επομένως ϵ είναι επιμορφισμός.

Παρατηρούμε ότι αν περικόψουμε τα σύμπλοκα P' και P'' στο 0, τότε έχουμε προβολικές επιλύσεις για $\ker\epsilon'$ και $\ker\epsilon''$ αντίστοιχα. Το Λήμμα του Φιδιού μας δίνει την ακριβή ακολουθία

$$0 \longrightarrow \ker\epsilon' \longrightarrow \ker\epsilon \longrightarrow \text{Ker}\epsilon'' \longrightarrow 0.$$

Έτσι επαναλαμβάνουμε τη προηγούμενη διαδικασία.

Θα δούμε τώρα τις δυικές έννοιες, των εμβολικών αντικειμένων και επιλύσεων. Όπως πάντα δουλεύουμε μέσα σε μία αβελιανή κατηγορία.

Ορισμός 0.6. Το αντικείμενο E είναι **εμβολικό**, (injective) αν δοθέντων μορφισμών $\gamma : A \rightarrow E$ και $f : A \rightarrow B$ (μονο), τότε υπάρχει μορφισμός $\beta : B \rightarrow E$ που να ικανοποιεί την καθολική ιδιότητα επέκτασης, (extension property):

$$\begin{array}{ccc} 0 & \longrightarrow & A & \xrightarrow{f} & B \\ & & \downarrow & & \swarrow \\ & & I & & \end{array}$$

Λέμε ότι η κατηγορία μας \mathbf{A} έχει **αρκετά** εμβολικά αντικείμενα αν για κάθε αντικείμενο A υπάρχει ένα εμβολικό I και ένας μονομορφισμός $0 \rightarrow A \rightarrow I$.

Αν η κατηγορία έχει αρκετά εμβολικά τότε κάθε αντικείμενο A έχει μία **εμβολική επίλυση**, δηλαδή ένα συναλυσιδωτό σύμπλοκο $I^\bullet : I^0 \rightarrow I^1 \rightarrow \dots$ μαζί με έναν μορφισμό $\alpha : A \rightarrow I^0$ έτσι ώστε η ακολουθία

$$0 \longrightarrow A \longrightarrow I^0 \longrightarrow I^1 \longrightarrow \dots$$

να είναι ακριβής και τα I^i να είναι εμβολικά. Ξεκινάμε με το εμβολικό αντικείμενο I^0 και τον μονομορφισμό $0 \rightarrow A \xrightarrow{\alpha} I^0$. Έστω C^1 ο συνπυρήνας του α , $C^1 = I^0 / \text{Im } \alpha$ και π η κανονική προβολή $\pi : I^0 \rightarrow I^0 / \text{Im } \alpha$. Στη συνέχεια πέρνουμε το εμβολικό I^1 και τον μονομορφισμό $\delta^1 : C^1 \rightarrow I^1$ και ορίζουμε $d_1 : I^0 \rightarrow I^1$ την σύνθεση $d_1 = \delta^1 \circ \pi$. Συνεχίζουμε κατά αυτόν τον τρόπο.

$$\begin{array}{ccccccc} 0 & \longrightarrow & A & \longrightarrow & I^0 & \dashrightarrow & I^1 & \dashrightarrow \\ & & & & \searrow & \nearrow & \\ & & & & C^1 & & \\ & & & & \nearrow & \searrow & \\ 0 & & & & & & 0 \end{array}$$

Παρατηρούμε ότι τα εμβολικά αντικείμενα στην \mathbf{A} είναι ακριβώς τα προβολικά αντικείμενα στην \mathbf{A}^{op} . Αποδεικνύεται εύκολα ότι το αντικείμενο E είναι εμβολικό εάν και μόνο εάν $\text{Hom}(E, \underline{\quad})$ είναι ακριβής τελεστής και από τα δεξιά.

Πρόταση 0.7. Το ευθύ γνόμενο εμβολικών αντικειμένων είναι εμβολικό.

Απόδειξη. Προκύπτει έυκολα από την καθολική ιδιότητα του ευθέος γινομένου και το παρακάτω διάγραμμα:

$$\begin{array}{ccccccc} 0 & \longrightarrow & A & \xrightarrow{f} & B \\ & & \downarrow & & \swarrow \\ & & \prod E_i & & \\ & & \downarrow & & \\ & & E_i & & \end{array}$$

Θα αποδείξουμε ότι η κατηγορία **R-mod** έχει αρκετά εμβολικά. Θα ξεκινήσουμε δείχνοντας ότι η κατηγορία **Ab** έχει αρκετά εμβολικά. Γιά αυτό θα χρειαστούμε το κριτήριο του Baer και το πόρισμα του για διαιρετέα R -modules.

Πρόταση 0.8. Το κριτήριο του Baer. Έστω E ένα (δεξιό) R -module. Το E είναι εμβολικό αν και μόνο αν γιά κάθε (δεξιό) ιδεώδες J του R , κάθε ομομορφισμός $J \rightarrow E$ μπορεί να επεκταθεί σε ομομορφισμό $R \rightarrow E$.

$$\begin{array}{ccccc} 0 & \longrightarrow & J & \xrightarrow{i_J} & R \\ & & \downarrow & & \swarrow \\ & & E & & \end{array}$$

Απόδειξη. Η μία κατεύθυνση είναι προφανής.

Γιά την δεύτερη κατεύθυνση, έστω ότι έχουμε το διάγραμμα

$$\begin{array}{ccc} 0 & \longrightarrow & A_\alpha & \xrightarrow{f} & B \\ & & \downarrow & & \\ & & I & & \end{array}$$

Θεωρούμε το σύνολο $S = \{(A', \alpha')\}$ όπου A' είναι υπο-module του R που περιέχει το A και α' είναι μία επέκταση του α . Δίνουμε σε αυτό το μη κενό σύνολο μία μερική διάταξη, θέτοντας $(A_1, \alpha_1) \leq (A_2, \alpha_2)$ αν $A_1 \subseteq A_2$ και α_2 είναι μία επέκταση της α_1 . Κάθε αλυσίδα του S έχει άνω όριο, (ποιό,), και σύμφωνα με το Λήμμα του Zorn το σύνολο S έχει μέγιστο στοιχείο, (C, γ) . Θα δείξουμε ότι $C = B$.

Έστω ότι $C \neq B$ και $b \in B, b \notin C$. Το σύνολο $J = \{r | br \in C\}$ είναι (δεξιό) ιδεώδες του R , οπότε η σύνθεση $\gamma b : J \xrightarrow{b} C \xrightarrow{\gamma} \mu$ πορεί να επεκταθεί σε ομομορφισμό $f : R \rightarrow E$ έτσι ώστε $fi = \gamma b$. Θέτουμε $C' = C + bR$, και ορίζουμε τη συνάρτηση $\gamma' : C' \rightarrow E$ ως $\gamma'(a + br) = \gamma(a) + f(r)$. Η γ' είναι καλά ορισμένη: $a_1 + br_1 = a_2 + br_2 \Rightarrow a_1 - a_2 = b(r_2 - r_1) \Rightarrow r_2 - r_1 \in J$ και $\gamma'(a_1 - a_2)\gamma'(b(r_2 - r_1)) = f(r_2 - r_1) \Rightarrow \gamma'(a_1) - \gamma'(a_2) = f(r_2) - f(r_1)$. Έπειτα ότι η γ' είναι ομομορφισμός και επέκταση της γ και της α . Αυτό μας δίνει το ζητούμενο άτοπο γιατί (C, γ) είναι γνήσια μικρότερο του (C', γ') .

Το R -module E λέγεται **διαιρετέο**, (divisible), εάν γιά κάθε στοιχείο $r \in R$ και $a \in E$ υπάρχει ένα στοιχείο $b \in E$ έτσι ώστε $a = rb$.

Πόρισμα 0.9. Έστω R μία ακεραία περιοχή κυρίων ιδεωδών. Τότε το R -module A είναι εμβολικό εάν και μόνο εάν το E είναι διαιρετέο.

Απόδειξη. Έστω ότι το E είναι εμβολικό και $r \in R, a \in E$. Θεωρούμε το ιδεώδες $J = (r)$ και τη συνάρτηση $f : J \rightarrow E, f(sr) = sa$. Η συνάρτηση f είναι καλά ορισμένη μίας και R είναι ακεραία περιοχή και μάλιστα η f είναι ομομορφισμός. Επεκτείνεται

λοιπόν σε έναν ομομορφισμό $f' : R \rightarrow E$. Η εικόνα $f'(1)$ είναι το ζητούμενο b μιάς και $a = f'(r) = rf'(1)$.

Αντίστροφα αν J είναι ιδεώδες του R και $f : J \rightarrow E$ τότε το J είναι κύριο ιδεώδες, $J = (r)$ και η f ορίζεται πλήρως από την εικόνα $f(r) = a$. Μιάς και E είναι διαιρετέο υπάρχει b έτσι ώστε $a = rb$ και ορίζουμε $f : R \rightarrow E$, $f(1) = b$.

Παραδείγματα 0.10. (1) \mathbb{Q} είναι διαιρετέα αβελιανή ομάδα και εμβολικό αντικείμενο στην κατηγορία **Ab**.
(2) \mathbb{Q}/\mathbb{Z} είναι εμβολικό αντικείμενο στην κατηγορία **Ab**.

Θεώρημα 0.11. Η κατηγορία **Ab** έχει αρκετά εμβολικά.

Απόδειξη. Έστω A μία αβελιανή ομάδα και θεωρούμε την εμβολική ομάδα $I(A)$ που είναι το ευθύ γινόμενο $\prod_S \mathbb{Q}/\mathbb{Z}$ όπου S είναι $\text{Hom}(A, \mathbb{Q}/\mathbb{Z})$. Έχουμε επίσης και τον κανονικό ομομορφισμό $e_A : A \rightarrow I(A)$ όπου $e_A(a) = (g(a))$, $g \in S$. Αρκεί λοιπόν να δείξουμε ότι ο ομομορφισμός e_A είναι μονομορφισμός. Ισοδύναμα αρκεί να δείξουμε ότι για κάθε $a \in A$ υπάρχει $g \in S$ έτσι ώστε $g(a) \neq 0$. Καταρχήν θα κατασκευάσουμε έναν μη μηδενικό ομομορφισμό $\mathbb{Z}a \rightarrow \mathbb{Q}/\mathbb{Z}$. Παίρνουμε τον μηδενιστή του a στο \mathbb{Z} , J . Με άλλα λόγια $J = \{n \in \mathbb{Z} | na = 0\}$. Ορίζουμε $f : \mathbb{Z}a \rightarrow \mathbb{Q}/\mathbb{Z}$, όπου $f(a) = 1/2 + \mathbb{Z}$ αν $J = 0$ και $f(a) = 1/m + \mathbb{Z}$ αν $J = (m)$. Μιάς και \mathbb{Q}/\mathbb{Z} είναι εμβολικό f επεκτείνεται σε έναν ομομορφισμό $g : A \rightarrow \mathbb{Q}/\mathbb{Z}$, με τη ζητούμενη ιδιότητα.

Θα δείξουμε τώρα ότι η κατηγορία **R-mod** έχει αρκετά εμβολικά. Γιά την απόδειξη θα κάνουμε μία σειρά παρατηρήσεων.

- (1) Έστω I μία αβελιανή ομάδα. Τότε η αβελιανή ομάδα $\text{Hom}_{\mathbf{Ab}}(R, I)$ είναι ένα R -module, όπου ο πολλαπλασιασμός $r \cdot f$ ορίζεται $(r \cdot f)(s) = f(rs)$.
- (2) Έστω $\mathbb{L} : \mathbf{R-mod} \rightarrow \mathbf{Ab}$, ο επιλήσμων τελεστής και $\mathbb{R} : \mathbf{Ab} \rightarrow \mathbf{R-mod}$, ο τελεστής $\text{Hom}_{\mathbf{Ab}}(R, \underline{\quad})$. Τότε \mathbb{L}, \mathbb{R} , είναι προσαρτημένοι τελεστές και

$$\text{Hom}_{\mathbf{Ab}}(M, I) \simeq \text{Hom}_{\mathbf{R-mod}}(M, \text{Hom}_{Ab}(R, I)).$$

Ο ισομορφισμός τ ανάμεσα στα δύο R -modules ορίζεται ως εξής: έστω $f : M \rightarrow I$. Τότε $\tau(f) : M \rightarrow \text{Hom}_{Ab}(R, I)$ όπου $m \mapsto g_m$ και $g_m : R \rightarrow I$, $g_m(r) = f(rm)$. Ο αντίστροφος ισομορφισμός στέλνει το $g : M \rightarrow \text{Hom}_{Ab}(R, I)$ στον ομομορφισμό $f : M \rightarrow I$, όπου $m \mapsto [g(m)](1)$.

- (3) Έστω I μία εμβολική αβελιανή ομάδα. Τότε $\text{Hom}_{Ab}(R, I)$ είναι εμβολικό R -module. Αρκεί να αποδείξουμε ότι $\text{Hom}_{\mathbf{R-mod}}(\text{Hom}_{Ab}(R, I), \text{Hom}_{Ab}(R, I))$ διατηρεί την ακρίβεια από τα δεξιά. Έστω $0 \rightarrow A \rightarrow A'$ ένας μονομορφισμός R -modules. Τότε έχουμε το αντιμεταθετικό διάγραμμα όπου οι δύο κάθετοι ομομορφισμοί είναι κανονικοί ισομορφισμοί:

$$\begin{array}{ccc} \text{Hom}_{\mathbf{R-mod}}(A', \text{Hom}_{Ab}(R, I)) & \longrightarrow & \text{Hom}_{\mathbf{R-mod}}(A, \text{Hom}_{Ab}(R, I)) \\ \downarrow & & \downarrow \\ \text{Hom}_{\mathbf{Ab}}(A', I) & \longrightarrow & \text{Hom}_{\mathbf{Ab}}(A, I) \longrightarrow 0. \end{array}$$

Έπειτα ότι και ο ομομορφισμός της πρώτης σειράς είναι επί.

- (4) $I_0 = \text{Hom}_{\mathbf{Ab}}(R, \mathbb{Q}/\mathbb{Z})$ είναι εμβολικό R -module. Έστω $S = \text{Hom}_R(M, I_0) \simeq \text{Hom}_{\mathbf{Ab}}(M, \mathbb{Q}/\mathbb{Z})$. Τότε

$$I(M) = \prod_S I_0$$

- είναι εμβολικό R -module.
- (5) Ο κανονικός ομομορφισμός $M \longrightarrow I(M)$ όπου $m \longmapsto (g_m)$, $g \in S$ είναι μονομορφισμός. Πράγματι γιά κάθε m , υπάρχει ομομορφισμός αβελιανών ομάδων $\tilde{g} : M \longrightarrow \mathbb{Q}/\mathbb{Z}$, έτσι ώστε $\tilde{g}(m) \neq 0$. Έπειτα θέτουμε $g = \tau(\tilde{g})$ τότε $g_m \neq 0$.
- Έτσι κάθε R -module έχει μία εμβολική επίλυση.